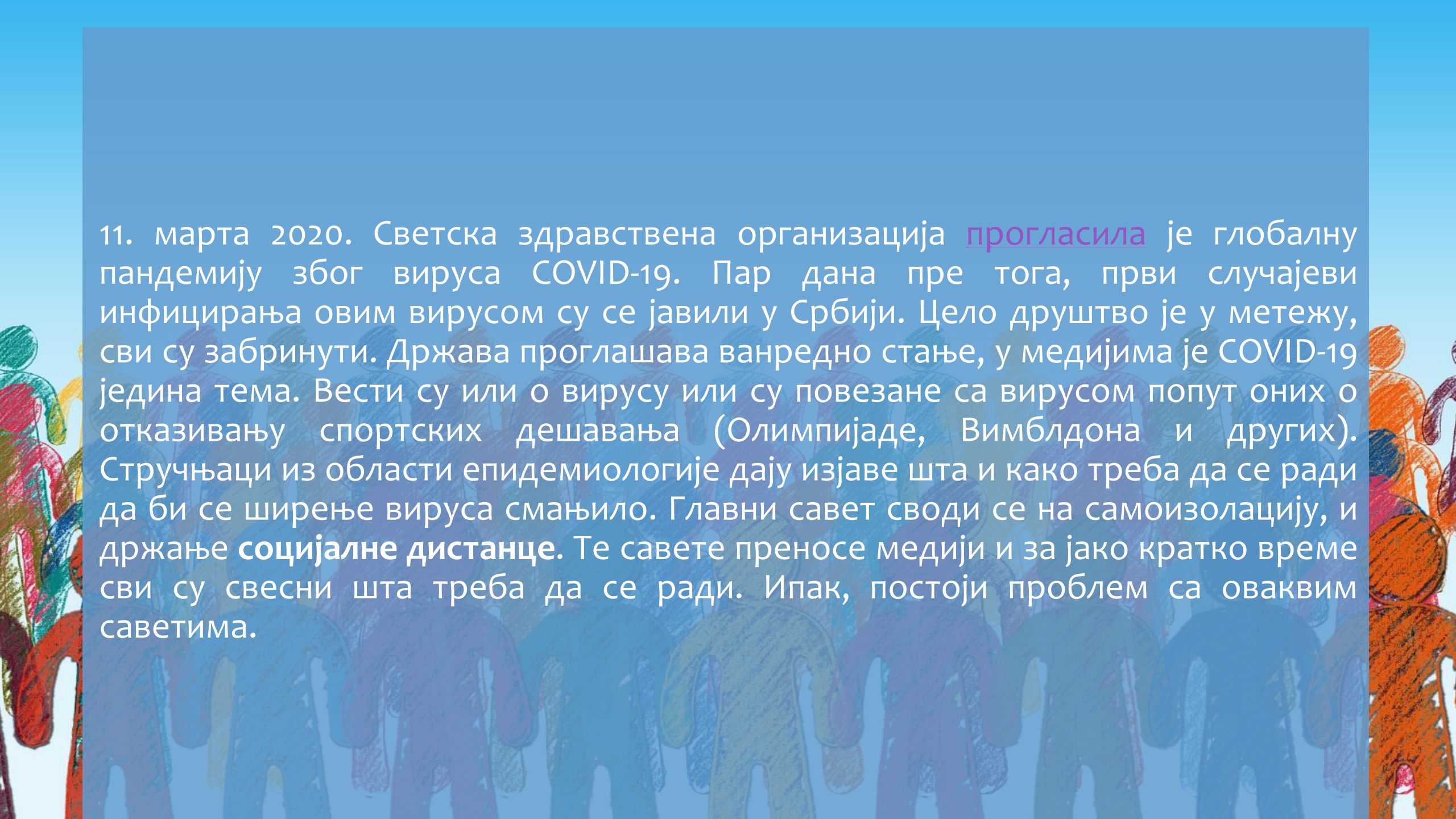

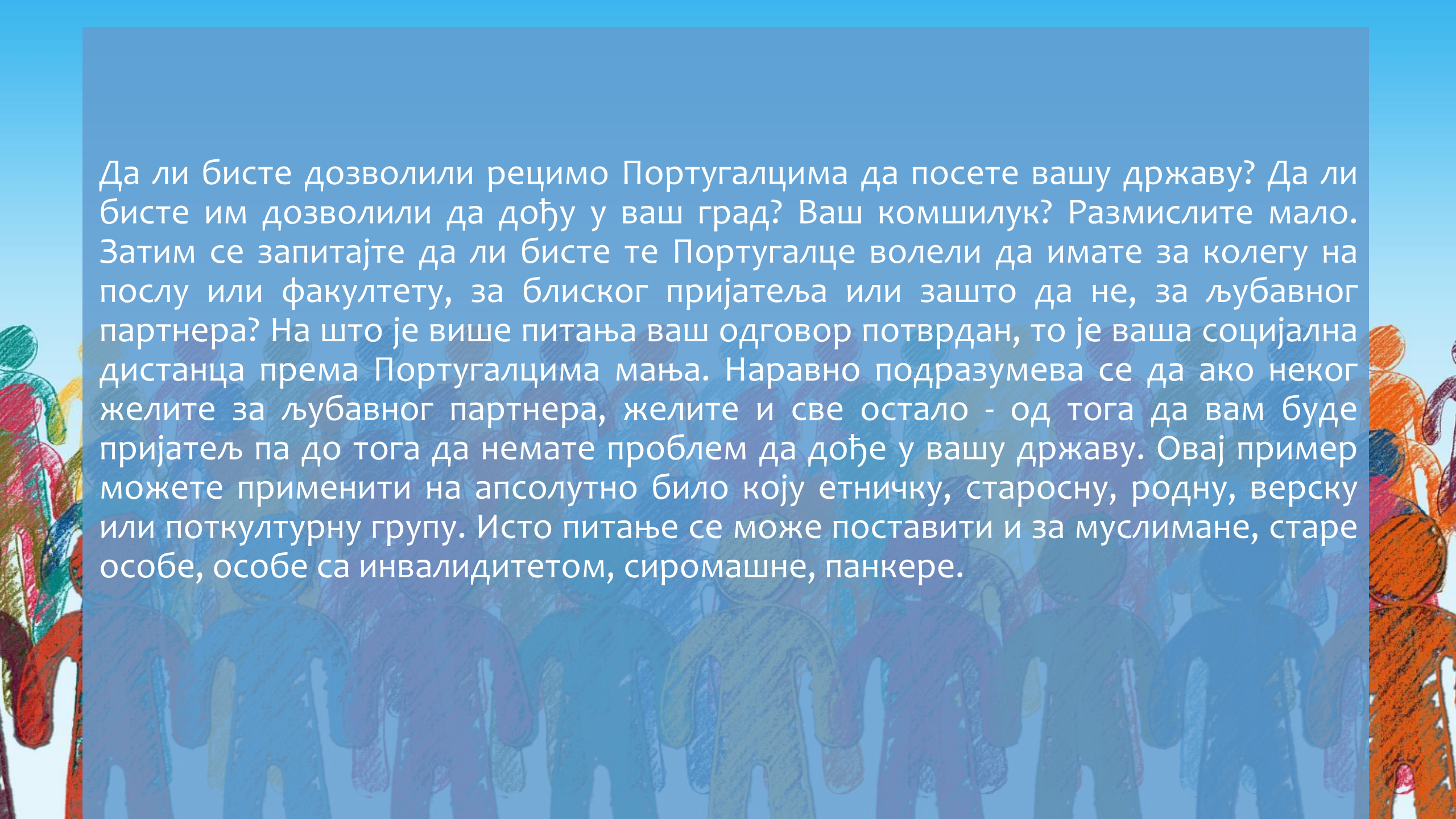
**ШТА ЈЕ СОЦИЈАЛНА
ДИСТАНЦА И ЗАШТО
НАМ НИЈЕ ПОТРЕБНА?**

11. марта 2020. Светска zdravstvena organizacija прогласила је глобалну пандемију због вируса COVID-19. Пар дана пре тога, први случајеви инфицирања овим вирусом су се јавили у Србији. Цело друштво је у метежу, сви су забринути. Држава проглашава ванредно стање, у медијима је COVID-19 једина тема. Вести су или о вирусу или су повезане са вирусом попут оних о отказивању спортских дешавања (Олимпијаде, Вимблдона и других). Стручњаци из области епидемиологије дају изјаве шта и како треба да се ради да би се ширење вируса смањило. Главни савет своди се на самоизолацију, и држање **социјалне дистанце**. Те савете преносе медији и за јако кратко време сви су свесни шта треба да се ради. Ипак, постоји проблем са оваквим саветима.

Шта јесте социјална дистанца?

Друштвени научници су са појмом социјалне дистанце добро упознати, и за њих тај појам има сасвим друго значење. Социјална дистанца се операционализује као спремност испитаника да прихвати или одбаци одређене социјалне односе с припадницима циљне групе. Можда на први поглед делује да је по дефиницији социјална дистанца нешто што нам ипак треба (циљна група су у случају пандемије сви други људи), али скренућемо пажњу због чега треба бити јако опрезан када се о њој говори. Да би било занимљивије читаоцима, нећемо се превише бавити методологијом већ ћемо покушати да ствари појаснимо кроз примере.

The background of the slide features a stylized illustration of a diverse crowd of people. The figures are rendered in various colors, including shades of blue, green, orange, and red, and are depicted in a simple, sketchy style. They are arranged in a way that suggests a large group of people, with some figures in the foreground and others receding into the background. The overall effect is one of a multicultural and inclusive community.

Да ли бисте дозволили рецимо Португалцима да посете вашу државу? Да ли бисте им дозволили да дођу у ваш град? Ваш комшилук? Размислите мало. Затим се запитајте да ли бисте те Португалце волели да имате за колегу на послу или факултету, за блиског пријатеља или зашто да не, за љубавног партнера? На што је више питања ваш одговор потврдан, то је ваша социјална дистанца према Португалцима мања. Наравно подразумева се да ако неког желите за љубавног партнера, желите и све остало - од тога да вам буде пријатељ па до тога да немате проблем да дође у вашу државу. Овај пример можете применити на апсолутно било коју етничку, старосну, родну, верску или поткултурну групу. Исто питање се може поставити и за муслимане, старе особе, особе са инвалидитетом, сиромашне, панкере.

Као што смо видели из примера, распон скале социјалне дистанце уобичајено се креће од „желим га/је у својој држави“ па до „желим га/је за љубавног партнера“. Друштвени научници за процену социјалне дистанце користе Богардусову скалу а који све параметри ће бити коришћени зависи од тога какво истраживање се спроводи и на ком узорку. Ако се мери социјална дистанца према особама са аутизмом, вероватно се неће поставити питање да ли такву особу желимо у нашој држави.

Варшавски гето је настао као последица социјалне дистанце према јеврејима

Добро, који онда израз да користимо?

Оно што је потребно да би се ширење вируса смањило је **физичка дистанца** у смислу да ваши свакодневни контакти са другим људима буду на растојању од минимум једног а пожељно два метра. Овакво понашање је неопходно када излазите ван куће али ако је могуће треба га практиковати и када сте унутра са члановима своје породице.

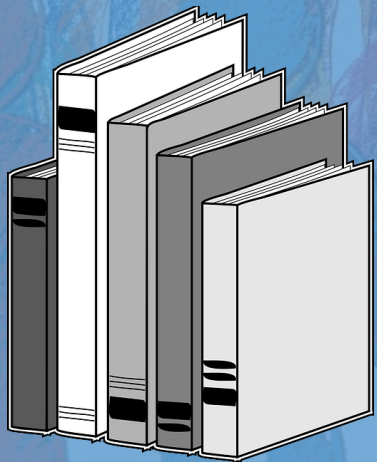

Да би избегли стварање нових теорија завере, које уопште не фале у овој ситуацији, морамо да рашчистимо неке ствари. Због чега стручњаци из области медицине и медији користе термин социјална дистанца ако он заправо значи нешто сасвим друго? Лудвиг Витгенштајн је рекао да границе нашег језика означавају границе нашег света. И био је управу. Ни медијима ни лекарима није у природи посла да користе Богардусову скалу, да расправљају о томе да ли је социјална дистанца већа према муслиманима или према католицима. Медији се можда тиме баве ретко, тек када то постане актуелно преко вести о неком злочину из мржње или слично. Доктори са тиме немају додира, исто као што ни социолози не знају ништа о структури вируса или како неки лек тачно делује на организам. Можда из чисте радозналости прочитају нешто о томе, али за професију социолога то уопште није битно.

Да не дужимо превише. Одржавање физичке дистанце у свакодневним контактима са другим људима је неопходно док ова пандемија не прође али социјална дистанца ни према коме никада није добродошла. Пре свега, бићете ускраћени за много нових различитих контаката, искуства и знања, сумњам да то желите.

Трудите се да останете здрави, весели и насмејани док већи део дана проводите код куће. Да то време брже прође, можете учити неки нови језик, кренути кроз виртуелну туру неког музеја или друштвене мреже искористити да се повежете са неким новим. Држање физичке дистанце користите за смањење оне социјалне. Кад све ово прође, видећете да је вредело.

Извори

1. <https://twitter.com/WHO/status/1237777021742338049?s=20>
2. Станимировић, Драгана, Веселиновић, Бојана и Димоски, Сања (2018). „Социјална дистанца већинске популације према слепим особама пре три деценије и данас“, Специјална едукација и рехабилитација, Вол. 17, бр. 1, стр. 81-101
3. <https://pixabay.com/>

